

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักการศึกษาหลายคนได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะคือ

ก้อ สวัสดิทานิชย์ (2503 : 3) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า "เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ"

ส่วนรัชฎจวน อินทรกำแหง และคนอื่น ๆ (2519 : 17) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า "การอ่านคือการแปลสื่อความหมายจากตัวอักษรหรือภาพให้เป็นเรื่องราวที่เป็นแนวความคิดโดยให้ความเข้าใจอย่างแจ่มชัด และชัดเจน"

อัมพร สุขเกษม (2520 : 3) ได้สรุปไว้ว่าการอ่านเป็น "การมองดูตัวอักษรซึ่งประกอบเป็นคำ เข้าใจความหมายของคำตรงตามความหมายที่ผู้แต่งตั้งใจไว้ และนำความหมายของคำที่ได้มาเข้าใจให้เป็นประโยชน์"

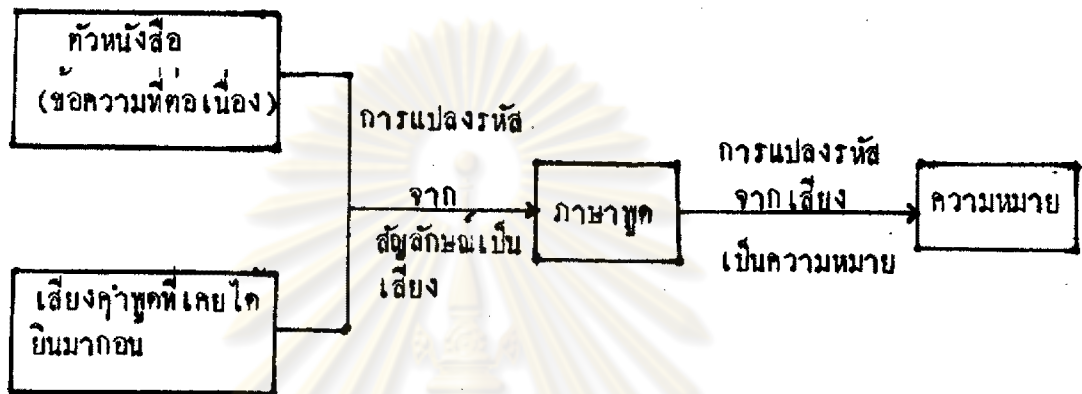
นอกจากนี้ Arrowsmith (1972 : 84) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า "การอ่านคือความรู้สึก หรือสภาพทางจิตที่เกิดขึ้นในสมองด้วยความเข้าใจโดยคำที่เขียนหรือตีพิมพ์ขึ้นมา ความเข้าใจในการอ่านที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้น เมื่อความรู้สึก ความรู้สึกของผู้อ่านตรงกับความรู้สึกของผู้เขียนก่อนจะเขียนออกมา เป็นโดยคำ"

จากความหมายของการอ่านข้างต้นนี้พอจะสรุปได้ว่า การอ่านเป็นการใช้สายตาสัมพันธ์กับตัวอักษร รับรู้และเข้าใจความหมายของคำในตรงกับที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อแล้วคิดพิจารณา นำความหมายนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์

การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน และขึ้นอยู่กับภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของผู้เรียนด้วย เพราะการอ่านนั้นมีแค่ต้องการการออกเสียงที่ถูกค้องเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการรู้ความหมายและเข้าใจความ หรือโดยคำจากสัญลักษณ์เหล่านั้นด้วย (Weilman 1972 : 4)

ในเรื่องของกระบวนการอ่านนั้น Kenneth (1968 : 16)
อ้างถึงในวรรณกรรม ภิรมย์รัตน์ (2522 : 1 -3) ได้สรุปกระบวนการของการอ่าน
ไว้ดังในแผนผังข้างล่างนี้

ขั้นที่ 1

ผู้อ่านในระยะเริ่มเรียนหรือยังอ่านไม่เก่งจะรับเอาสัญลักษณ์ทางภาษาเขียนหรือตัวหนังสือไปรวมกับประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเสียงและคำพูดที่เคยได้ยินมาก่อน จากนั้นก็แปลงรหัสจากภาษาเขียนออกมาเป็นเสียงภาษาพูด แล้วผู้อ่านจึงจะแปลงรหัสจากเสียงภาษาพูดออกมาเป็นความหมาย จึงจะเกิดความเข้าใจในการอ่าน การอ่านออกเสียงจะใช่กระบวนการทั้ง 3 ชั้นคือ จากขั้นที่ 1 ไปขั้นที่ 2 และ 3 ส่วนการอ่านในใจใช่กระบวนการเพียง 2 ชั้นคือ จากขั้นที่ 1 ข้ามขั้นที่ 2 ไปยังขั้นที่ 3 เลยกล่าวคือเมื่อผู้อ่านเห็นตัวหนังสือก็จะตีความหมายออกมาเลย ไม่ต้องแปลงรหัสจากตัวหนังสือมาเป็นเสียง อย่างไรก็ตาม ผู้อ่านในใจอาจใช้ทั้ง 3 ชั้นก็ใช่ แต่ไม่ปรากฏเสียงออกมา ส่วนอัตราเร็วในการอ่านจะช้ากว่าคนที่อ่านจากขั้นที่ 1 ยาวไปยังขั้นที่ 3

เมื่อออกจากแผนผังกระบวนการของการอ่านแล้ว สามารถแบ่งชนิดของการอ่านออกได้เป็น 2 ชนิดคือ

1. การอ่านออกเสียง (Oral Reading)
2. การอ่านในใจ (Silent Reading)

การอ่านออกเสียง (Oral Reading)

การอ่านออกเสียงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ควรฝึกฝนให้กับเด็กที่เริ่มเรียนภาษาใหม่ ๆ เช่น ในระดับชั้นประถมปีที่ 1 และ 2 เพราะจะช่วยให้เด็กสามารถจำคำศัพท์ได้และออกเสียงถูกต้อง มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา Remedial Reading : 1) โศกฉาวถึงความหมาย และจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเสียงไว้ดังนี้

การอ่านออกเสียง หมายถึงการอ่านให้ผู้อื่นฟัง นอกจากนี้ยังรวมถึงการอ่านให้ผู้อื่นได้ยินเสียง (Outward Vocalization) การอ่านออกเสียงเป็นการแปรสื่อสารจากระบบตัวเขียนไปสู่เสียงของคำที่อ่านและเพื่อให้ผู้อ่านออกเสียงเข้าใจสิ่งที่อ่านด้วย ก็ย่อมจะต้องใช้ระบบแปรเสียงของคำที่อ่านเป็นความหมายอีกทอดหนึ่ง

การเรียนการสอนอ่านออกเสียงนั้นถือว่าเป็นกิจกรรมระหว่างครูกับนักเรียน ไม่ใช่ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพราะถ้าเป็นกิจกรรมระหว่างนักเรียนแล้ว ก็จะกลายเป็นเรื่องของการประกวดประชันกันไป ดังนั้น ถ้าจะมีการกำหนดให้นักเรียนคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อ่านออกเสียงให้เพื่อนในห้องฟังนั้น จะต้องมีภารกิจจุดมุ่งหมายอย่างแน่นอนไว้ว่าเป็นการอ่านออกเสียงเพื่ออะไร มิใช่เพียงแต่ให้อ่านออกเสียงเท่านั้น เพราะการเรียนการสอนอ่านออกเสียงจำเป็นที่สุดมีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเสียงใดแก

1. เพื่อตรวจวินิจฉัยทักษะการอ่าน ค้นหาข้อบกพร่องในการอ่านของนักเรียน (เพื่อที่จะบรรลจุดมุ่งหมายประการนี้ ครูจะต้องสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล)
2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้กับบทบาทต่าง ๆ เช่น บทบาทของผู้สอน ผู้นำการอภิปราย ผู้อภิปราย และบทบาทของตัวละคร ฯลฯ
3. เพื่อฝึกอ่านทำนองเสนาะ รอยแก้ว รอยกรอง โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนต่าง ๆ ในถูกต้องตามวิธีการ

ประภาศรี สีหอำไพ (2524 : 335) ได้สรุปความมุ่งหมายของการอ่านออกเสียงไว้ว่า การอ่านออกเสียงมุ่งหมายเพื่อ

1. ให้มีทักษะในการอ่านอย่างคล่องแคล่วชัดแจนและถูกวรรคตอน
2. ให้เกิดความรื่นเริงและเพลิดเพลิน

3. สังเกตสัมผัส จังหวะและลีลาการอ่าน ทำให้รู้สึกรสไพเราะของวรรณคดียิ่งขึ้น

4. แยกแยะเนื้อหาให้ทราบทั่วกัน

5. มุ่งการอ่านออกเสียงเป็นสำคัญ การจับใจความหรือจำเรื่องราวใดมากน้อยเป็นสิ่งที่รองลงมา นักเรียนอาจนำไปอ่านในใจทบทวนตัวเองต่อไป

6. ฝึกอ่านในเหมือนเสียงพูด เพื่อให้ผู้ฟังสนใจ ไม่เบื่อหน่าย

นอกจากนี้ประภาสรี สีหอำไพ (2524 : 336) ยังแนะนำแนวการสอนอ่านออกเสียงไว้ดังนี้

1. ครูสอนคำศัพท์ให้เข้าใจเสียก่อน เพื่อจะได้เข้าใจความหมายโดยไม่มีขั้กจังหวะการอ่าน

2. ครูของแก้ไขการอ่านให้ถูกต้องหลักเกณฑ์คือ

ก. อ่านเหมือนเสียงพูดธรรมดา

ข. ออกเสียงถูกต้องของช้คเจเน เช่น คำควบกล้ำ การออกเสียง ส ข เป็นต้น

ค. เสียงคัง ช้คเจเน สำเนียงแจ่มใส เป็นธรรมชาติ

ง. วรุคตอนเหมาะสม ไม่ตะกุกตะกัก

จ. ไม่อ่านเติม หรือตกข้อความไป

ฉ. อ่านถูกต้องตามลีลา ท่วงทำนองของบทประพันธ์

3. ลักษณะท่าทาง การจับหนังสือ ระยะเวลาจากสายตาดูถูกต้อง คือไม่ไกลหรือห่างจนเห็นตัวอักษรไม่เด่นชัด ไม่สายหนาตามตัวอักษร สายตาไม่จับอยู่แต่ตัวหนังสือเท่านั้น เงยหน้ามองผู้ฟังบ้าง

4. ฝึกให้อ่านเรื่องที่นาสนใจ กำหนดเวลาให้ สังเกตสมาธิ อัตราความเร็วในการอ่าน และการอ่านถูกต้องตามหลักเกณฑ์

5. ไม่ควรให้อ่านต่อ ๆ กันไปนาน ๆ จะทำให้เมื่อ ควรแทรกกิจกรรมการอ่านออกเสียงไว้ชั่วโม่งละไม่เกิน 10 นาที แต่ฝึกหลาย ๆ ชั่วโม่ง เปลี่ยนกับอ่านอย่างทั่วถึงโดยแบ่งกลุ่ม หาโอกาสให้มาอ่านให้ครูฟังนอกชั้นเรียน อ่านโต้ตอบกัน ฯลฯ

6. จัดทำสื่อการเขียน ช่วยการสอนอ่านได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง การจัดทำเรื่องเขียน เช่น แบ่งกลุ่ม ฝึกอ่านเอกสารประกอบเรื่องต่าง ๆ สั้น ๆ ฝึกอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ อ่านรายงาน เป็นต้น

7. จัดกิจกรรมสนับสนุนการอ่าน เช่น อ่านผลงานการเขียน อ่านบทประพันธ์ที่ช่วยกันแต่ง ประกวดการอ่านทำนองเสนาะ อ่านนิทานเพื่อแข่งขันทายปัญหา เสนาะละคร ฯลฯ

8. สังเกตความบกพร่องในการอ่านของนักเรียน เช่น ความไม่เชื่อมั่นในตัวเอง ความประหม่า อายวะในการออกเสียงบกพร่อง สายตาไม่ที่ สำเนียงการออกเสียงเป็นภาษาถิ่น ความเคยชินกับการอ่านในท่าที่ผิด เช่น การจับหนังสือ การยื่นหรืออึ้ง ฯลฯ เพื่อวิจารณ์แก้ไขต่อไป

กวีมีอารมณ์ขันอย่างไร เศร้าอย่างไร สิ่งเหล่านี้เมื่อเด็กอ่านออกเสียง เด็ก จะเกิดประสบการณ์ทางสุนทรียะ

ขอจำกัดของการอ่านออกเสียงที่เห็นเด่นชัดคือ

นักเขียนจะได้รับประโยชน์จากการออกเสียงก็ต่อเมื่อเขาสามารถออกเสียงคำต่างๆ ใดๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว และควมีความมั่นใจ การที่เขาอ่านออกเสียงได้คล่องแคล่วเป็นการให้รางวัลขั้นแรกในการอ่าน ในทางตรงข้าม ถ้าหากเขาอ่านยังไม่ได้อะไรเลย แต่ครูบังคับให้เขาอ่าน จะกลายเป็นการลงโทษไป ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่านได้

ในกรณีที่ครูพบปัญหาเด็กอ่านยังไม่คล่อง ครูควรช่วยเหลือเด็กโดยส่งเสริมให้เด็กอ่านให้คล่อง ให้ความสำคัญเขาใจกับคำพูดและความหมายของประโยคควบคู่ไปกับการออกเสียง ก่อนที่จะให้เขาอ่านในชั้นหรืออ่านให้คนอื่นฟัง เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กไม่ชอบการอ่านได้และนำไปสู่ปัญหาการอ่านภายหลัง

การอ่านในใจ (Silent Reading)

การอ่านในใจเป็นลักษณะของการรับสารผ่านทางสายตา ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์หรือรหัสของสารที่ผู้เขียนส่งสารมาถึงผู้รับสารคือผู้อ่าน เมื่อผู้อ่านรับภาพหรือตัวอักษรแล้วก็ส่งไปตีความถึงความหมาย และเก็บคำไว้เพื่อจดจำว่าลึกใดต่อไป (ประภาสรี สีหน้าไพ 2524 : 333) สำหรับความหมายการอ่านในใจของ มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (เอกสารประกอบคำบรรยาย : 2) กล่าวว่า

"การอ่านในใจ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านอ่านเพื่อตนเอง เป็นการแปรสื่อสารจากระบบตัวเขียนไปสู่ความหมายโดยไม่ต้องออกเสียงคำที่อ่านเลย อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการอ่านที่ผู้อ่านอ่านแล้วยังคงได้ยินเสียงของตนเองอยู่ในใจ (Inward Vocalization) ก็ไม่จัดว่าเป็นการอ่านในใจอย่างแท้จริง"

การอ่านในใจสำหรับในชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น ประเทิน มหาจันทร์ (2519 : 25) ได้กล่าวว่า

การอ่านในใจในชั้นประถมศึกษาชั้นยังไม่มีการฝึกฝนกันอย่างถูกต้อง เพราะครูผู้สอนหาวิธีวัดผลของการอ่านในใจของเด็กไม่ได้ การอ่านออกเสียงนั้นเด็กอ่านได้ดีทุกอย่าง ครูก็รู้ทันที เมื่อไม่มีวิธีวัดผลของการอ่านในใจของเด็ก ครูจึงไม่สอน

3. การอ่านต้องไม่อ่านเป็นคำ ๆ (Word -by -Word Reading) ควรพยายามทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน คอยการรวบรวมคำหลาย ๆ คำที่อ่านเป็นหน่วย หรือคิดเป็นหน่วยของความคิด (Units of Thought) ซึ่งจะสามารถจับเนื้อหาของสิ่งที่อ่านได้หรือทำให้เกิดความคิดที่ต่อเนื่อง เป็นใจความที่เข้าใจได้
4. เมื่อพบกับคำศัพท์ใหม่ ควรพิจารณาคุณนหาการอ่านออกเสียงคำและความหมาย คอยการดูจากเนื้อความแวดล้อมที่แนะนำความหมาย (Context Clues) หรือถ้าไม่แน่ใจอาจใช้พจนานุกรม ซึ่งสามารถให้รายละเอียดที่ถูกต้องแน่นอน
5. ผู้อ่านควรตั้งจุดประสงค์ของการอ่าน ทั้งคำถาม ถามตนเองในขณะที่อ่าน
6. มีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งที่อ่าน คอยการหาใจความสำคัญ (Main Ideas) ลงความคิดเห็น (Drawing Inferences) พิจารณาตัดสิน (Passing Judgement) หาข้อสรุป (Drawing Conclusions) ฯลฯ

ในการเรียนการสอนอ่านในใจนั้น ครูมักให้เด็กอ่านจับใจความของเรื่อง ที่อ่านจากหนังสือเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ซ้ำซากน่าเบื่อ จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะคิดหากิจกรรมหลาย ๆ อย่างมาให้เด็กฝึกอ่านในใจ เช่น ฝึกอ่านจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในเรื่องการจัดกิจกรรมฝึกอ่านในใจนี้ ประภาศรี สีหอำไพ (2524 : 334) ได้แนะนำการจัดกิจกรรมฝึกอ่านในใจโดยทั่วไปไว้ดังนี้

ฝึกอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือ เอกสาร ฯลฯ แล้วทำงานต่อไปนี้

1. พุคหรือเขียนสรุปใจความสำคัญ
2. พุคหรือเขียนมโนทัศน์ที่ใคร่
3. อธิบายคำศัพท์โดยคนควาจากพจนานุกรม
4. เขียนตีความหมายตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่อ่านโดยเขียนความหมายที่สำคัญ โดยอย่างน้อย 3 -5 ข้อ ตามรายละเอียดของเนื้อหา
5. ฝึกอ่านเพื่อฝึกใช้ลักษณะการอ่านที่สังเกตเห็น
6. แบ่งกลุ่มให้อ่านเนปะาะตอนที่กำหนดแล้วอภิปรายร่วมกันเพื่อออกมารายงานหน้าชั้น
7. อ่านในใจแล้วเขียนจับใจความที่ไพเราะหรือเห็นว่าประทับใจพร้อมทั้งยกตัวอย่างใด
8. อ่านแล้วเขียนวิจารณ์เรื่องตามเกณฑ์การวิจารณ์หนังสือประเภทต่าง ๆ ได้

9. ครูและนักเรียนร่วมกันวิจารณ์ผลงานทั้งปากเปล่าและข้อเขียนในชั้นเรียน เมื่อกิจกรรมการฝึกอ่านในใจเสร็จสิ้นลงแต่ละขอ

10. อ่านแล้วสังเกตรูปแบบของการจัดรูปเล่มในหนังสือ สามารถชี้ส่วนประกอบในเล่ม เช่น สารบัญ วรรชนี คำอธิบายศัพท์ ภาคผนวก หนังสืออุทิศใด ถูกต้อง

11. อ่านแล้วลองเขียนพาคห้ชาว

กิจกรรมการฝึกอ่านในใจยังทำได้อีกหลายวิธี ซึ่งแล้วแต่ว่าครูจะเลือกใช้กิจกรรมใดเหมาะสมกับระดับชั้น และความสามารถของเด็กเพียงใด การเปลี่ยนกิจกรรมเสมอจะช่วยให้เด็กสนใจใฝ่ใฝ่อยากฝึกอ่านในใจใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อแตกต่างระหว่างการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ

อัมพร สุขเกษม (2520 : 7) กล่าวว่าในส่วนที่เหมือนกันของการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจก็คือ การถ่ายทอดคหษาอักษรออกมาเป็นความคิดทั้งสองแบบ แต่มีข้อแตกต่างที่ทั้งพิจารณาในรายละเอียดคือ

1. การอ่านในใจ เป็นการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรง แต่การอ่านออกเสียง เป็นการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นเสียง และถ่ายทอดเสียงนั้นออกมาเป็นความคิด ดังนั้นการอ่านในใจจึงง่ายกว่า ง่ายกว่าที่เห็นชั้นตอนน้อยกว่า

2. การอ่านในใจนั้นช่วยให้เราทราบความหมายโดยรวดเร็วกว่า จับใจความสำคัญไต่มาดีกว่า โดยเหตุที่เราสามารถอ่านพอความผ่านไปเร็ว ๆ และอ่านจับใจความสำคัญอย่างช้า ๆ ได้ แต่การอ่านออกเสียงจะไม่สามารถอ่านตอนใดตอนหนึ่งผ่าน ๆ ไม่ได้เลย เพราะเราต้องอ่านทุกตัวอักษร

3. การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อผู้อื่น แต่การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อตัวเอง ดังนั้นการอ่านออกเสียงจึงต้องคำนึงถึงผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องจัดจังหวะการอ่านให้เหมาะสมกับผู้อื่น

4. การอ่านในใจทำให้เข้าใจเรื่องราวได้เร็วกว่าการอ่านออกเสียง เพราะสามารถเลือกอ่านเฉพาะตอนที่สำคัญได้ ไม่ต้องอ่านทุกตัวอักษร ทำให้อ่านผ่านไ้โดยรวดเร็วได้ การรู้สึกว่าไม่เข้าใจก็ย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกโดยเสียเวลาน้อยกว่าการอ่านออกเสียง

สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก

เด็กแต่ละคนมีความสามารถทางการอ่านไม่เหมือนกัน บางคนอ่านได้ง่าย รวดเร็ว คล่องแคล่ว แต่ในขณะที่เด็กอีกหลายคนอ่านได้ช้าและเกิดอุปสรรคในการอ่าน ทั้งนี้อาจมีหลายสาเหตุด้วยกัน ประคอง สุทธิสาร (เอกสารประกอบการสอนวิชาการสอนอ่านในชั้นประถม: 1-4, อ้างจาก Smith and Johnson 1976 : 20 - 27) ได้แยกประเภทของสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. ระดับสติปัญญา (Intelligence) เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การอ่านของเด็กบกพร่อง เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง จะทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้มากกว่าเด็กที่มีระดับสติปัญญาที่ต่ำกว่า ในด้านการอ่านจะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน (Reading Achievement) กับผลการทดสอบระดับสติปัญญา (Intelligence Tests) มีค่าสัมพันธ์กัน ดังผลการวิจัยของ ปรานี สุทธิพงศ์ (2511 : 79) ซึ่งวัดสมรรถภาพพื้นฐานทางสมองด้านภาษาและตัวเลขของเด็ก ผู้วิจัยพบการพัฒนาทางภาษาอย่างเด่นชัด กล่าวคือเด็กที่เรียนชั้นสูงมี สมรรถภาพทางสมองด้านภาษามากกว่าเด็กที่เรียนชั้นต่ำกว่าในแทบทุกกรณี นอกจากนี้ยังพบอีกว่าเด็กหญิงมีพัฒนาการทางภาษาสูงกว่าเด็กชายในทุกระดับอายุ ดังนั้นครูควรจะต้องคำนึงถึงระดับสติปัญญาของเด็กด้วย เด็กที่มี I.Q. ประมาณ 80 สามารถอ่านและจดจำคำศัพท์ได้น้อย เด็กเหล่านี้จะเรียนอ่านได้ช้าลงเพื่อน เกิดปัญหาการอ่านและปัญหาทางความประพฤติได้

2. วุฒิภาวะและความพร้อม (Maturation and Readiness Skills)

เด็กจะเริ่มเรียนอ่านได้ก็ต่อเมื่อมีวุฒิภาวะและความพร้อม เพราะเด็กมีพื้นฐานทางบ้านแตกต่างกัน ครูจะต้องฝึกทักษะทางความพร้อมให้เด็กก่อน เพื่อป้องกันกรรมเหลวทางการอ่าน ไชศรี วรรณกวีชา (2507 : 87) ได้ศึกษาระดับพัฒนาการทางภาษาโดยการใช่แบบวัดความพร้อมในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีอายุมากมีความพร้อมในการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีอายุต่ำ เด็กชายมีความพร้อมในการอ่านมากกว่าเด็กหญิง เด็กที่พูดภาษาจีนที่บ้านมีความพร้อมในการอ่านภาษาไทยมากกว่าเด็กที่พูดภาษาไทยที่บ้าน การฝึกความพร้อมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เด็กต้องจำแนกสิ่งเหมือนกันหรือ

สิ่งที่แตกต่างกันได้ทั้งสายตา และการได้ยิน เมื่อถึงระยะหนึ่งเขาจะมีความพร้อมและ
 วุฒิภาวะที่จะเรียนอ่าน และเรียนในชั้นที่ยากขึ้นได้ต่อไป

3. แรงจูงใจ (Motivation)

เราจะเห็นว่าเด็กที่มีความกระตือรือร้นในการอ่านจะเป็นนักเรียนที่ดี
 แรงจูงใจในการอ่านนั้นเกิดได้ทั้งภายในและภายนอก แรงจูงใจจากภายนอก เช่น
 การให้รางวัลด้วยสิ่งของ แรงจูงใจภายใน เช่น การพูดคุยของชมเชย เด็กส่วนมาก
 ต้องการแรงจูงใจภายนอกและในขณะเดียวกันก็ต้องการคำพูดคุยของชมเชยด้วย ครู
 จึงต้องใช้แรงจูงใจอย่างเหมาะสม อนันต์ จันทร์แก้ว (2514 : 98) ได้ศึกษา
 นักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 ในต่างจังหวัด พบว่า เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงคือผู้ที่ชอบ
 ฝ่าฟันอุปสรรค ทำงานอย่างไม่ย่อท้อจนสำเร็จด้วยดีนั้น เป็นผู้ที่มีความสามารถทาง
 ภาษาไทยสูงด้วย

4. สภาพร่างกาย (Physical Condition)

เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์จะเรียนอ่านได้ดีกว่าเด็กที่อ่อนแอ เด็ก
 ที่อ่อนแอ ซึ่โรค เจ็บป่วยบ่อย ๆ จะมีผลกระทบกระเทือนต่อการอ่าน เพราะเด็กมักจะ
 ขาดเรียนบ่อย ๆ ทำให้โปรแกรมการสอนอ่านต้องล่าช้า เรียนไม่ทันเพื่อน ครูจะต้อง
 หาเวลาสอนซ่อมเสริมให้ เด็กที่มีความบกพร่องในการอ่านเนื่องมาจากสมองส่วนกลาง
 ทำงานผิดปกติ หรือเรียกว่า Dyslexia นักการศึกษาและแพทย์บางคนเชื่อว่าเกิด
 มาจากพันธุกรรม ลักษณะดังกล่าวจะมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนอ่าน ทำให้อ่าน
 ได้ช้าลงและมีความบกพร่องทางการอ่านมาก

5. สภาพอารมณ์ (Emotional Condition)

เด็กที่อยู่ในโรงเรียนมักจะถูกกดดันจาก ผู้ปกครอง ครูและผู้บริหาร
 โรงเรียน ซึ่งเด็กบางคนก็ทำตามด้วยดี แต่บางคนก็มีการต่อต้านไม่ยอมเรียน ทำให้
 เป็นผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนอ่าน ดังนั้นครูต้องช่วยให้เด็กมีความกระตือรือร้น
 และกระหายใคร่จะเรียน เด็กที่มีความวิตกกังวล ไม่สบายใจ ตึงเครียด ขาดความ

มั่นคงปลอดภัย เกิดความกลัวอย่างไรสาเหตุ จะมีผลต่อการอ่านด้วย จากการศึกษาของ อาฟล โอ่งเคลือบ (2515 : 195) ศึกษาเด็กชั้นประถมปีที่ 4 และ 7 พบว่าในกลุ่มเด็กชั้นต่ำนั้น เด็กที่มีความวิตกกังวลน้อยจะมีความสามารถในการอ่านไทยสูงกว่าเด็กที่มีความวิตกกังวลมาก ในกลุ่มเด็กชายก็พบความสัมพันธ์เช่นนี้ ส่วนในกลุ่มเด็กหญิงปรากฏว่าความเข้าใจในการอ่านไทยนั้นจะมีมากในเด็กที่มีความวิตกกังวลปานกลางและมีน้อยในเด็กที่มีความวิตกกังวลในปริมาณที่สูงและต่ำ ดังนั้นสภาวะทางอารมณ์มีผลสัมพันธ์กับการอ่านเป็นอย่างมาก

6. สภาพแวดล้อม (Environmental Condition)

สภาพแวดล้อมทั้งในและนอกโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาทางการอ่านของเด็ก เด็กบางคนมาจากครอบครัวที่สนใจในการอ่าน ฐานะค่าของการอ่าน และอ่านหนังสืออยู่เป็นประจำ เมื่อมาถึงโรงเรียนเขาจะรู้จักวิธีอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตน เด็กประเภทนี้จะได้เปรียบกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่เคยแตะต้องกับการอ่านหนังสือเลย ไชศรี วรชกวีชา (2507 : 87) ยังค้นพบต่อไปอีกว่าการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาที่บ้านและอายุต่อความพร้อมในการอ่าน กล่าวคือในกลุ่มเด็กอายุน้อย เด็กพุกจีนมีความพร้อมมากกว่าเด็กพุกไทย ส่วนในกลุ่มเด็กอายุมากขึ้น เด็กพุกไทยมีความพร้อมในการอ่านมากกว่าเด็กพุกจีน นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางสังคมสูง (บิดามีอาชีพรับราชการ) นั้น มีความพร้อมในการอ่านมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำทั้งหมด สภาพครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก สภาพแวดล้อมอื่น ๆ เช่น ครู โรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ สภาพการเรียนการสอน บรรยากาศ ฯลฯ จะต้องถูกจัดอย่างเหมาะสม

7. การจัดโปรแกรมการอ่าน (The Instructional Program)

ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านมีความเห็นว่า การจัดการสอนอ่านในโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อ การอ่านของเด็ก มิใช่แค่เพียงวิธีสอนที่นำมาใช้ หรือการใช้อุปกรณ์การสอนเท่านั้น แต่ควรจะคำนึงถึงการสอนแบบเอกัตถภาพ คือการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดกลุ่มเด็กตามความสามารถ การวินิจฉัยเด็กนั้น ครูจะต้องพยายามค้นพบจุดที่เด็กต้องการความช่วยเหลือ รู้จักเลือกกิจกรรม

ที่เหมาะสมกับเด็ก การเลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสม การจัดแบ่งงานแก่เด็กโดยให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล การสอนของครูมิใช่เพียงแต่จะสอนให้เสร็จ ๆ ไปเท่านั้น ครูจะต้องพยายามสอนให้คิดอีกด้วย

สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการอ่านข้างต้นนั้น เป็นสิ่งที่ครูควรตระหนักเพราะจะนำไปสู่สาเหตุของความบกพร่องในการอ่าน ทำให้การเรียนของเด็กต้องล้มเหลวเรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร ประคอง สุทธิสาร (เอกสารประกอบการสอนวิชาการสอนชั้น-เสริม : 1) ได้สรุปว่าเกิดจากองค์ประกอบใหญ่ ๆ 3 ประเภทคือ

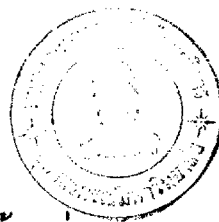
1. องค์ประกอบทางร่างกาย ได้แก่สาเหตุที่สืบเนื่องมาจากการทำงานผิดปกติของระบบการทำงานของร่างกาย เป็นสภาพของตัวเด็กเอง
2. องค์ประกอบด้านจิตวิทยา ได้แก่ สติปัญญา การปรับตัวทางอารมณ์ สังคม หรือความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เป็นต้น
3. องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพโรงเรียน สภาพครอบครัว หลักสูตร วิธีสอน เป็นต้น

ความบกพร่องทางสายตากับปัญหาการอ่าน

เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาและการมองเห็น มีส่วนทำให้เกิดปัญหาการอ่านได้ เพราะการอ่านจะต้องอาศัยการสัมผัสรับรู้ทางสายตาเป็นสำคัญ ดังนั้นจำเป็นที่ครูจะต้องรู้จักสังเกตวิเคราะห์ความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับเด็ก การรับรู้ทางสายตาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อการพัฒนาการในการอ่าน จากการศึกษาของควงเคื่อน ศาสตราจารย์ (2515 : 134) เกี่ยวกับการรับรู้ทางสายตากับการอ่านพบว่า ความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 5 มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับเด็กที่ควรได้รับการวิเคราะห์เกี่ยวกับสายตาและการมองเห็นนั้น Welson (1972 : 62 - 63) กล่าวว่า ควรเป็นเด็กทั้งหมดซึ่งอยู่ต่ำกว่าระดับ 3 ของห้องหรือไม่ก็ต้องเป็นเด็กทุกคนในห้องเรียน ซึ่งถึงแม้ว่าจะได้รับผลสำเร็จในการทำงาน แต่ไม่ได้ทำงานให้ถึงระดับความสามารถของตน และมีระดับในการใช้เหตุผลไม่เพียงพอ สมควรได้รับการวิเคราะห์ และเขายังเสนอแนะให้ครูที่สังเกตเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาที่แสดงออกให้เห็นในทางการอ่านให้ชัดเจนโดยไม่ต้องทดสอบ

สรุปได้ดังนี้

การสังเกตในการอ่านของเด็ก

- ไม่ชอบการอ่าน และไม่ชอบวิชาที่ต้องใช้การอ่าน
- อ่านกระโดดข้ามบรรทัด หรืออ่านข้ามบรรทัด
- อ่านซ้ำ หรืออ่านที่ละคำ
- มีความสามารถในการเข้าใจคำและอักษรใต้น้อย ทำให้เกิดความสับสน เช่น จำ "o" สลับกับ "a" และจำ "n" สลับกับ "m" เป็นต้น

อาการอื่น ๆ ที่แสดงออกมาให้เห็นได้แก่

- กระจกใสกระสวย ประหม่า โกรธง่าย หรือนิสัยอื่น ๆ ที่แสดงถึงความไม่รับผิดชอบ
- ต้องการที่จะใช้นิ้วหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ในการชี้ตัวอักษรขณะที่อ่าน
- หลีกเลี่ยงงานที่ต้องทำกันอย่างใกล้ชิด (Close Work)
- มีลักษณะการนั่งที่ไม่เหมาะสมในขณะที่อ่าน
- ทำเสียงขณะอ่านในใจ สังเกตได้โดยคู่มือที่ริมฝีปากและคอ
- ในระดับเกรด 2 หรือสูงกว่าจะอ่านกลับไปกลับมา
- ไม่สามารถจำเรื่องที่อ่านได้
- มีข้อยุ่งยากใจเกี่ยวกับตัวอักษรและบรรทัด เช่น อ่านติด ๆ กันไป หรือกระโดดข้ามคำ
- ถือหนังสือใกล้ตัวเองมากอย่างผิดปกติในขณะที่อ่าน
- ทำหน้านิ่ง คิ้วขมวด กระพริบตาบ่อย ๆ ทำหน้าบึ้ง ตาเซ หรือทำหน้าผิดปกติอื่น ๆ ในขณะที่อ่าน
- ล้าหรือโคลงศีรษะไปมา ขณะที่อ่าน
- หนีชิดกับกระดาษในขณะที่เขียน
- ทำท่าเหนื่อย กระจกใสกระสวยหลังจากที่ได้ทำงาน Close Work
- ไม่ตั้งใจทำงาน เป็นคนเจ้าอารมณ์ไม่โง่งงหรือร้องไห้บ่อย ๆ
- บ่นว่าตาพร่า มองเห็นสิ่งของเป็นสองอย่าง

- ปวดศีรษะ เวียนศีรษะหรือคลื่นไส้ซึ่งเป็นอาการสืบเนื่องมาจากการใช้ตา
- ร่างกายเกร็ง ขณะที่มองวัตถุสิ่งของในระยะไกล
- สายตาไวต่อแสง ตาแห้ง ขยี้ตาบ่อย ๆ ตาหรือหนังตาเป็นรอยไหม้
- ขอบตาแดง เปลือกตาหรือหนังตาบวม ตาเป็นถุงging น้ำตาไหลหรือตาแดงกล้า
- เอียงศีรษะไปข้างใดข้างหนึ่ง ก้มศีรษะไปข้างหน้า
- ปิดตาไวข้างหนึ่ง หรือหนีตาข้างหนึ่ง เกิดระคายเคืองของบ่อย ๆ
- มือและตาไม่สัมพันธ์กัน เช่น ในการที่ลูกเบสบอลหรือกิจกรรมอื่นในลักษณะแบบนี้
- มีความตึงเครียดขณะทำ Close Work

สิ่งเหล่านี้เป็นอาการแสดงให้เห็นว่า เด็กมีความบกพร่องทางสายตา ซึ่งครูสามารถสังเกตเห็นได้ไม่ยากนัก โดยครูจะต้องใช้การศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) ในการตัดสินใจให้ได้ว่าเด็กมีองค์ประกอบใดบ้างที่เกี่ยวกับความบกพร่องทางสายตา ในอันที่จะทำให้เด็กไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน หรือเป็นเหตุแห่งปัญหาการอ่าน ซึ่งครูจะต้องพยายามช่วยเหลือเด็กให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม จัดสิ่งแวดล้อมให้ส่งผลดีต่อการใช้สายตาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น จัดที่นั่งให้อยู่ในที่ ๆ มีแสงสว่างเพียงพอ แสงไม่จ้าเกินไป หรืออาจลดภาระงานทางด้านการอ่านลงบ้าง ในเรื่องการช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตานั้น ประคอง สุทธสาร (เอกสารประกอบการเรียนวิชาการสอนซ่อมเสริม : 7) ได้สรุปไว้ว่า

... เราควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับระดับความบกพร่องของสายตา ถ้าบกพร่องไม่มาก สามารถใช้แว่นตาหรือการผ่าตัดเขาช่วยจะสามารถใช้สายตาได้ใกล้เคียงกับคนปกติ ก็ให้อยู่ในชั้นเรียนปกติได้ แต่ถ้ามีความบกพร่องถึงขนาดที่ไม่สามารถรับรูทางสายตาเหมือนเด็กทั่วไป ก็อาจจัดอยู่ในชั้นเรียนพิเศษ หรือโรงเรียนพิเศษ การจัดสอนซ่อมเสริมในชั้นเรียนปกตินั้น ครูต้องใช้อุปกรณาช่วย หนังสือหรือวัสดุที่ช่วยในการอ่านควรมีขนาดโตถาวรรวมๆ ให้เด็กได้ใช้ประสาทการรับรู้ทางการได้ยินและการสัมผัสผู้สอนใหม่ ๆ เช่น การฟัง เทปบันทึกเสียง อ่านตำราโดยให้เด็กอาศัยการฟังเขาช่วยเป็นส่วนใหญ่...

ความบกพร่องทางการได้ยินกับปัญหาการอ่าน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือการฟังก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่จะนำไปสู่ปัญหาการอ่านได้ เพราะการอ่านจะต้องอาศัยการฟังในการจำแนกแยกเสียงต่าง ๆ เช่น เสียงพยัญชนะ เสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ ว่าเสียงใดมีลักษณะคล้ายกันต่างกันอย่างไร จึงจะนำไปสู่การอ่านได้ถูกต้อง ชัดเจน จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการฟังและการอ่านนั้น ศศิธร ชันติขรรณกุล (2520 : 49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟัง และความสามารถในการอ่าน พบว่า ความสามารถในการฟังของนักเรียนในทุก ๆ ระดับชั้น สัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนา ศิริพานิช (2507 : 43) ที่พบว่า ความเข้าใจในการฟัง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการซึ่งรวมถึงวิชาอ่านไทย นอกจากนี้สถิตานันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก (2506 : 279) ยังพบอีกด้วยว่า การฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน เด็กที่มีความสามารถในการฟังสูง จะอ่านได้ดีกว่าเด็กที่มีความสามารถในการฟังต่ำ

จากงานวิจัยเหล่านี้จะเห็นได้ว่า เด็กจะใช้ทักษะการฟังควบคู่ไปกับทักษะการอ่านเสมอ เพราะทั้งการฟังและการอ่านเป็นทักษะภาครับเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา ครูจะสอนให้เด็กอ่านคำต่าง ๆ โดยการอ่านเสียงของคำให้เด็กฟัง ถ้าเด็กมีความบกพร่องทางการได้ยินก็จะอ่านผิดไปด้วย ประคอง สุขessar (เอกสารประกอบการเรียนวิชาการสอนซ่อมเสริม : 5 -6) ได้กล่าวถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สรุปได้ดังนี้

ความบกพร่องทางการได้ยินแบ่งออกเป็นหลายระดับ ตั้งแต่บกพร่องเล็กน้อย จนกระทั่งถึงระดับที่ไม่ได้ยินเสียงเลย บางคนอาจรับฟังเสียงได้ดีจากหูเพียงข้างเดียว บางคนอาจฟังไม่ชัดทั้งสองข้าง บางคนก็อาจไม่ได้ยินเลยตั้งแต่แรกความบกพร่องของการสูญเสียการได้ยิน มีลักษณะหลาย ๆ อย่างที่บ่งชี้ให้เห็นถึงอาการของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งครูสามารถมองเห็นได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือ เช่น

1. ไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองเสียงรอบ ๆ ตัว แม้จะเสียงดังก็ไม่สะกุก ไม่มองตามทิศทางที่เกิดเสียง เด็กมักไม่ค่อยตอบคำถามของครู มักจะถามซ้ำอีกว่า "อะไร"

อยู่เสมอ เวลามีคนพูดด้วยมักชอบเอนศีรษะ หรือขยับตัวเข้ามาใกล้เพื่อจะไต่หูเสียง

2. เด็กหูเสียงดัง หรือเบาผิดปกติ มักหลีกเลี่ยงการสนทนากับผู้อื่น เมื่อพูดก็มีกิริยาประโยกที่ไม่ต่อเนื่องกัน พูดขาดเป็นท้วง ๆ

3. สังเกตอาการในชั้นเรียน เด็กประเภทนี้มีความสนใจในการเรียนแต่นักจะทำกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้การพูดหรือการฟังใด ๆ ด้กว่า มักยอมแยกตัวออกไปจากเพื่อน ๆ เมื่อพูดด้วยมักจ้องหน้านาน ๆ

4. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักไม่เข้าร่วมกลุ่มกับใคร ชอบปลีกตัวความน่าฟัง มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย หวาดระแวง ซ้ำสงสัย ไม่ค่อยยอมรับความสนิทสนมของผู้อื่นอย่างฉันทมิตร

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีปัญหาไม่เหมือนกัน การช่วยเหลือเด็กเหล่านี้จึงมิได้เป็นไปในทำนองเดียวกันทุกกรณี เด็กที่หูตึงเพียงเล็กน้อย อาจอยู่ในชั้นเรียนปกติได้ โดยใช้เครื่องฟังเข้าช่วย หรือครูพยายามไต่หูหน้าชั้น เขาจะมีประสิทธิภาพทางการเห็น และการดูสัมผัสตมกั้นได้ก็ ครูจึงควรสอนเน้นให้เด็กรับรู้ด้วยการ เห็นและดูสัมผัสให้มาก เพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดไป การสอนอ่านจึงต้องใช้อุปกรณ์การอ่านเข้าช่วยอย่างมาก ครูจะต้องให้ความสนใจช่วยเหลือเป็นพิเศษ

ความบกพร่องทางการพูดกับปัญหาการอ่าน

ความบกพร่องทางการพูด จะเกี่ยวโยงถึงการอ่านออกเสียง ถ้าเด็กมีความผิดปกติทางการพูด จะทำให้การอ่านออกเสียงไม่ถูกต้องชัดเจน อาจสื่อความหมายที่ผิด ๆ ในหูฟังใจ สำหรับความบกพร่องทางการพูดนั้น ประคอง สุทธสาร (เอกสารประกอบการเรียนวิชาการสอนซ่อมเสริม : 2 -3) ได้แบ่งลักษณะของการพูดที่ผิดปกติไว้ดังนี้

1. การออกเสียงพูดผิดปกติ คือการพูดไม่ชัด เช่น
  - ก. ออกเสียงหนึ่งแทนอีกเสียงหนึ่ง เช่น บุง เป็น บุน, บิน เป็น บิง
  - ข. ซาดเสียงใดเสียงหนึ่งในพยางค์หรือคำ เช่น ทก เป็น โทะ
  - ค. แปลงเสียงหนึ่งให้เพี้ยนเป็นอีกเสียงหนึ่ง เช่น โรงเรียน เป็น โงงเจียน, ความ เป็น ฟาม, กวาค เป็น ผาค
  - ง. การเติมเสียงที่ไม่มีในพยางค์หรือคำนั้น ๆ ลงไป เช่น สำคัญเป็น สำ-มะ-คัน

2. ความผิดปกติของคุณภาพเสียง เช่น เสียงแหบ เสียงต่ำ เสียงสูง เสียงต่ำ เสียงสั้น เป็นต้น

3. การพูดที่คล่อง เป็นการผิดปกติในด้านของจังหวะ และความคงของในการต่อเนื่องของการพูด อาจพูดติดตะกุกตะกัก เฉพาะเสียงพยัญชนะ หรือสระเฉพาะตัว ส่วนใหญ่จะเกิดจากความตึงเครียดทางอารมณ์ จะเป็นผลทำให้การอ่านตะกุกตะกัก อ่านช้าๆ ไปควย

4. การพัฒนาทางการพูดช้ากว่าปกติ ขาดความสามารถในการเข้าใจ และใช้ภาษา ตลอดจนเริ่มพูดช้ากว่าปกติ อาจเนื่องมาจากปัญหาทางอารมณ์ ระดับสติปัญญาต่ำ ขาดคนพูดคุยด้วย หรือมีความผิดปกติของทอมู

5. การพูดผิดปกติเนื่องจากความบกพร่องทางสรีระ เช่น ปากแหว่ง เพดานโหว่ สมอองพิการ เป็นต้น

ความผิดปกติทางการพูดดังกล่าวนี้ ครูควรจะวินิจฉัยสาเหตุของสภาพร่างกาย อาจเกิดจากลิ้น หรือฟันผิดปกติ คางยื่น เพดานโหว่ หรืออาจเกิดจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน ไม่มีคนช่วยหัดพูดหรือปล่อยให้พูดภาษาเด็ก ๆ โดยเห็นเป็นเรื่องขบขัน คุณครูก็ ว่าคุณความผิดปกติเหล่านี้เกิดจากความบกพร่องทางร่างกาย แพทย์จะช่วยแก้ไขได้โดยการผ่าตัด แต่อาจเกิดจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน และสภาพทางอารมณ์ ครูสามารถช่วยแก้ไขได้คือ

1. ให้เด็กพูดเลียนแบบ คำที่มักออกเสียงผิด ๆ ให้เด็กออกเสียงที่ถูกต้องตามครู

2. ให้ฟังเสียงตัวเอง โดยบันทึกเสียงพูดหรืออ่านของเด็ก แล้วเปิดให้เด็กฟัง เปรียบเทียบกับเสียงที่ถูกต้อง

3. แสดงตำแหน่งที่เกิดของเสียง โดยครูทำตัวอย่างให้ดู เช่น ลิ่นและที่ใด ทำรูปปากอย่างไร

4. หลีกเลี่ยงการล้อเลียน พยายามทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นว่าครูต้องการช่วยเหลือจริง ๆ และให้เด็กเกิดความมั่นใจในการพูด

เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดอย่างไร ก็ยังมีปัญหาการอ่านอย่างนั้น การพูดมีความสัมพันธ์กับการอ่านอย่างมาก ปรีชา วิทยุประดิษฐ์ (2520 : ง) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การฝึกทักษะการพูดเห็นว่ามีประโยชน์แก่ขอบบพร่องในการออกเสียง สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และยังเสนอแนะให้มีการฝึกพูดแทรกไว้วันละ 10 - 15 นาที และครูควรได้รับการฝึกฝนเรื่องการพูดมาเป็นอย่างดี ถ้าสามารถแก้ไขปัญหาการพูดได้ ปัญหาการอ่านออกเสียงผิดก็จะหมดหรือลดน้อยลงไป

การวินิจฉัยปัญหาการอ่าน

Welson (1972 : 95 -97) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการวินิจฉัยปัญหาการอ่านว่าจะต้องมองเห็นทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง สำหรับข้อดีจะชี้ให้เห็นการกระทำของเด็กในค่านับ และจะสะท้อนให้เห็นทั้งทัศนคติและทักษะของเด็กด้วย การวิเคราะห์ข้อดีและข้อบกพร่องในการอ่าน Welson ได้เสนอให้พิจารณาใจความดังนี้

1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำไคท์นัทและแมมมูย่า
 ข้อดี : เกิดจากความสามารดในการใช้สายตา การมองเห็นคำศัพท์และจำรูปแบบคำไคท์
 ข้อบกพร่อง : ไม่มี
2. นักเรียนไม่ยอมออกเสียงของคำ แม่ว่าจะรอถึง 5 วินาทีแล้ว
 ข้อดี : ไม่มี
 ข้อบกพร่อง : เกิดจากทักษะในการมองเห็นคำศัพท์ที่ไม่ชัดเจน
3. นักเรียนสนใจในการออกเสียงคำ แต่ในที่สุดจะออกเสียงคำไคท์นัทจากรู้ออยู่ระหว่าง 2-5 วินาที
 ข้อดี : ใช้ทักษะในการมองเห็นคำไม่ค่อยชัดเจนนัก แต่หลังจากที่รู้สึกก็กระฉีกคำออกมาไคท์
 ข้อบกพร่อง : เกิดจากความสามารดในการมองเห็นคำศัพท์
4. นักเรียนสามารถอ่านคำไคท์เพียงบางส่วนของคำ คืออ่านไคท์ไม่ถูกต้องทั้งคำ (เช่น ta แทน table)
 ข้อดี : เกิดจากทักษะในการแบ่งส่วนของคำในการออกเสียง ในกรณีนี้ขึ้นกับพยัญชนะต้นและเสียงสระ
 ข้อบกพร่อง : การมองเห็นคำศัพท์ บางที่ขึ้นอยู่กับปัญหาในการปรับคนเกิดปัญหาจากการที่ไม่สามารถอ่านออกเสียงบางส่วนของคำไคท์
5. นักเรียนพยายามสะกดให้ไคท์ทั้งคำ แต่สะกดผิด (เช่น tinble แทน table)
 ข้อดี : สามารถสะกดคำบางส่วนให้ถูกต้องไคท์
 ข้อบกพร่อง : อาจเกิดจากปัญหาในค่านสายตา การมองเห็นคำศัพท์หรือเกิดปัญหาในการสะกดส่วนของคำไคท์
6. นักเรียนอ่านคำแทนคำอื่นไคท์ที่มีความหมายเหมือนกัน (เช่น Kitten แทน Cat)
 ข้อดี : เกิดจากการเชื่อมโยง มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำกับความหมายของคำ
 ข้อบกพร่อง : ไม่เห็นความสำคัญของรูปแบบของคำ บางทีอาจจำความหมาย

ของคำได้ แต่ไม่สามารถอ่านคำนั้นได้ จึงใช้คำอื่นที่มีความหมายเหมือนกันแทน

7. นักเรียนอ่านคำแทนคำอื่น แต่ความหมายของทั้งสองคำนั้นไม่เหมือนกัน (เช่น Stop อ่านเป็น Stamp หรือ Step)
 ข้อดี : มีทักษะในการอ่านสวนของคำบางส่วนได้ถูกต้อง
 ขอบกพร่อง: มีทักษะน้อยในการมองเห็นคำและความแตกต่างของโครงสร้างของคำ ไม่มีความสามารถในการแยกความแตกต่างควย
 ทา
8. นักเรียนอ่านอักษรกลับกัน (เช่น was แทน saw, expect แทน except)
 ข้อดี : การสังเกตตัวอักษรโดยทั่วไปอาศัยจากรูปวาง
 ขอบกพร่อง: เกิดจากความสับสนในการอ่านคำ และการมองเห็นคำศัพท์
9. นักเรียนรู้ความหมายของคำ (เช่น เขาสามารถใช้คำในประโยค ได้คำจำกัดความหรือสามารถหาคำที่มีความหมายเหมือนกับคำอื่น)
 ข้อดี : ความสามารถส่วนบุคคลในการแปลความคิกรวมยอดของคำ
 ขอบกพร่อง: ไม่มี
10. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงของคำได้อย่างถูกต้องแม่นยำ แต่ไม่รู้จักความหมายของคำ
 ข้อดี : มีทักษะในการแปลรหัส (Decoding Skills)
 ขอบกพร่อง: ขาดการพัฒนาความคิดรวบยอด บางทีเป็นเพราะนักเรียนต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการออกเสียงของคำจนลืมนึกถึงความหมายของคำ

นอกจากนี้ Welson (1972 : 98 -99) ยังได้กล่าวถึงนิสัยอื่น ๆ ที่สามารถสังเกตได้ในการอ่านออกเสียง เป็นความผิดพลาดที่พบกันมากในอันที่จะทำให้เป็นปัญหาในการอ่านที่น่าจะได้รับการวินิจฉัยก็คือ

1. นักเรียนอ่านคำหรือประโยคช้า ๆ กันในการอ่านออกเสียง
 ข้อดี : เป็นความพยายามในการอ่านออกเสียงหนักของคำใหญ่ถูกต้อง และพยายามที่จะแก้ปัญหาที่อ่านผิดใหญ่ถูกต้องของอ่านช้าหรืออาจเป็นพฤติกรรมในการเว้นช่วงของคำโดยการอ่านคำช้า ๆ เพื่อจะได้อ่านคำอื่นที่ตามมาได้
 ขอบกพร่อง: เกิดจากการสับสนโดยตรงหรือมองเห็นคำศัพท์บกพร่อง
2. นักเรียนอ่านข้ามคำ
 ข้อดี : ในการพูดบางครั้งจะข้ามคำบ้างก็มีผลเสียเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (เช่น I see two boys แทน I see the two boys)
 ขอบกพร่อง: เกิดจากการกวาดสายตา ความสับสนโดยตรงและการจำคำ

3. นักเรียนอ่านเพิ่มคำเกินความจริง
 ข้อดี : การอ่านเพิ่มคำเป็นการทอเติมเสริมเรื่องให้เกินความจริง
 (เช่นอ่าน I see two happy boys แทน I see two boys)
 ขอบกพรอง : ความสามารถในการกวาดสายตา อ่านโดยขาดความระมัดระวัง
4. นักเรียนอ่านเป็นคำ อ่านทีละคำ (อ่านได้ถูกต้องทุกคำ แต่อ่านช้าและหยุดระหว่างคำเป็นระยะ ๆ และมีการเน้นเสียงหนักที่คำอย่างเด่นชัด)
 ข้อดี : ทักษะในการแปลรหัสลับ (Decoding Skills)
 ขอบกพรอง : การเคาะจากเนื้อความแวดล้อมที่แนะนำความหมาย การมองเห็นคำศัพท์ และทักษะเกี่ยวกับความเข้าใจภาษา
5. นักเรียนไม่เป็นที่ของตัวเอง ในขณะที่อ่านออกเสียง
 ข้อดี : ไม่มี
 ขอบกพรอง : เกิดจากความสับสนโดยตรง บางทีอาจเกิดจากปัญหาทางด้าน การมองเห็น หรืออาจเกิดจากการเพ่งเล็งการแปลรหัสลับ (Decoding) มากเกินไป
6. นักเรียนสังเกตเครื่องหมายวรรคตอนและแบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง
 ข้อดี : เกิดจากทักษะความเข้าใจภาษา รู่วิธีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน
 ขอบกพรอง : ไม่มี
7. นักเรียนไม่สังเกตเห็นเครื่องหมายวรรคตอน
 ข้อดี : ไม่มี
 ขอบกพรอง : คำอาจจะยากเกินไปจนนักเรียนไม่สังเกตเห็นเครื่องหมายวรรคตอน ไม่มีทักษะความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอน
8. นักเรียนมีปัญหาในการตอบคำถาม ถึงแม้ว่าเขาจะเข้าใจความหมายและอ่านคำทุกคำในเรื่องนั้นก็ตาม ในการอ่านออกเสียงนั้นจะตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน ขึ้นอยู่กับความเข้าใจในการอ่านออกเสียง แต่ทักษะความเข้าใจเนื้อเรื่องที่สูงกว่าความสามารถวินิจฉัยได้จากการอ่านในใจ
 ข้อดี : การเข้าใจความหมาย
 ขอบกพรอง : ถึงแม้จะเข้าใจคำแต่ละคำก็ไม่เกิดความเข้าใจในเรื่องข้อความการพัฒนาความคิดรวบยอดและการจำคำ

Walson ยังกล่าวอีกว่า สมมุติฐานที่ได้จากการสังเกตการอ่านออกเสียง ควรจะขึ้นอยู่กับหนังสือต่าง ๆ ที่เหมาะสม เด็กสามารถอ่านได้ สมมุติฐานทั้งหมดที่สังเกตได้ ระหว่างที่นักเรียนพยายามจะอ่านหนังสือที่ทำให้เด็กเกิดความยุ่งยาก สับสนนั้น นับว่าเป็นสมมุติฐานที่ใช่ไม่ได้ เพราะความยากของหนังสือ ในกรณีนี้ ขอบกพรองอยู่

ที่อุปกรณคือหนังสือ ไม่ใช่เป็นเพราะความบกพร่องที่เกิดจากตัวเด็ก

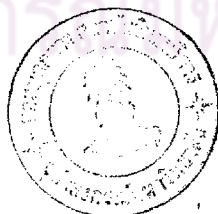
ในระหว่างการอ่านในใจนั้น Welson (1972 : 100 - 104) กล่าวว่า
ครูสามารถที่จะสังเกตพฤติกรรมการอ่านในใจได้หลายอย่าง ซึ่งอาจช่วยเหลือในการ
วินิจฉัยปัญหาทั้งหมดสรุปได้คือ

1. นักเรียนทำปากขมุบขมิบในระหว่างอ่านในใจ
  - ข้อดี : ดูเหมือนว่ากำลังทำงานเกี่ยวกับทักษะในการถอดรหัสลับ (กฎการทำปากขมุบขมิบอาจเป็นเพราะกำลังพยายามที่จะอ่านในใจ)
  - ข้อบกพร่อง : อาจจะไม่แปลความหมายหรือแปลรหัสลับ (decoding) มากเกินไป อาจจะทำให้กำลังพยายามที่จะจำเรื่องที่เขากำลังอ่าน หรืออาจเป็นนิสัยที่ติดจากการฝึกอ่านออกเสียงมากเกินไป
2. นักเรียนใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรขณะอ่านในใจ
  - ข้อดี : อาจจะใช้การสัมผัสเพื่อที่จะได้รู้ว่าอ่านถึงไหนหรือเพื่อเป็นการเน้นคำ
  - ข้อบกพร่อง : ทักษะในการปรับตนที่ต้องใช้การสัมผัสช่วย หรืออาจเกิดจากความยากในการถอดรหัสลับ (decoding)
3. นักเรียนแสดงให้เห็นความผิดปกติทางด้านร่างกาย อันเนื่องมาจากการอ่านเรื่องที่ไมเหมาะสม (เช่น ขยี้ตา กระสับกระส่ายมาก ปรับหนังสืออยู่เสมอ)
  - ข้อดี : เป็นผู้ตั้งใจ มานะพยายามในการทำงาน
  - ข้อบกพร่อง : หนังสืออาจจะยากเกินไป อาจจะทำให้เกิดความผิดปกติของร่างกายโดยตรง เช่น ความการมองเห็น ระบบย่อยอาหาร และความชอบ หรืออาจเกิดจากความคับข้องใจทางอารมณ์
4. นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวในหนังสือแต่ไม่สามารถพูดออกมาเองต่อความคิดของตนเองได้
  - ข้อดี : มีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
  - ข้อบกพร่อง : เกิดจากความไม่เข้าใจจากการได้มองเห็น ข้อความพัฒนา ความคิดรวบยอดเกี่ยวข้องกับหนังสือที่อ่าน หรืออาจจะเพิ่งได้ในเรื่องการแปลรหัสลับ (decoding) เพื่อจะได้อ่านซึ่งความเข้าใจมากเกินไป
5. นักเรียนสามารถเข้าใจคำถาม แต่ไม่สามารถแปลความคิดของคำตอบมาเป็นคำตอบในการตอบคำถามนั้นได้
  - ข้อดี : การอ่านเรื่องใดอย่างเข้าใจ
  - ข้อบกพร่อง : อาจเพิ่งได้ในเรื่องความเข้าใจมากเกินไป ความคิดรวบยอดยากเกินไป หรือบางทีอาจจะไม่สามารถสะท้อนความคิดของตนเองออกมาได้

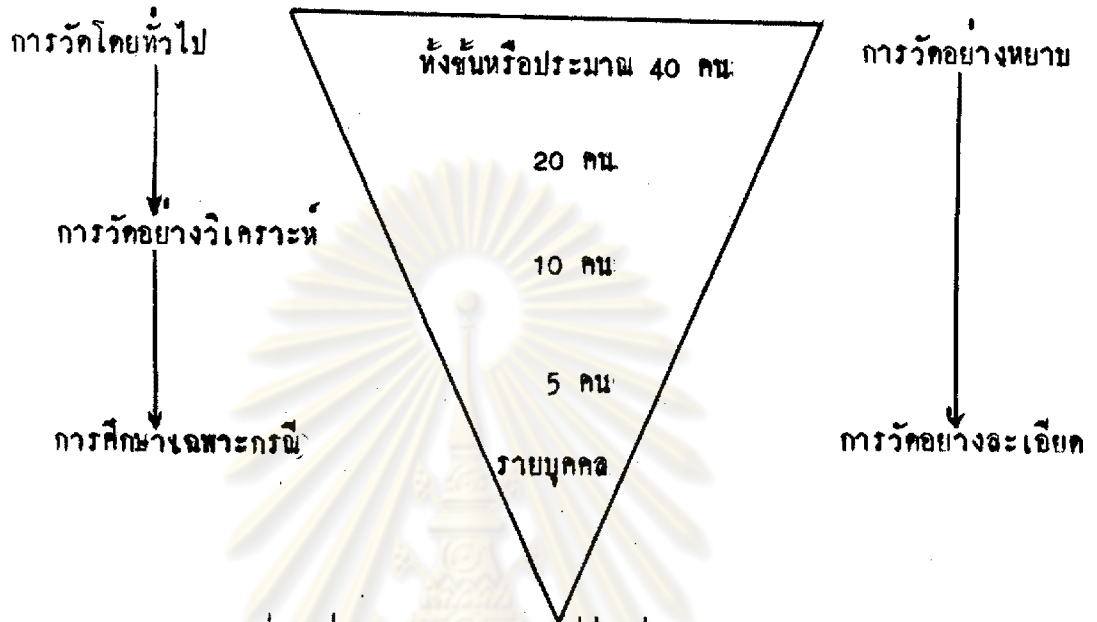
6. นักเรียนสามารถดูเข้าใจตามความหมายของคำและสามารถตีความตาม
ความคิดของผู้แต่งได้ แต่ไม่สามารถใช้ความคิดตั้งถ้อยคำมาแก้ปัญหาได้
ข้อดี : การเข้าใจตามความหมายของคำ การเข้าใจเรื่องและ
ตีความได้
ข้อบกพร่อง : บางทีอาจเข้าใจปัญหาผิดพลาด ซ้ำกันระหว่างการแก้ปัญหา
และขอบเขตของคำถาม
7. นักเรียนจำเรื่องราวที่อ่านได้ แต่ไม่สามารถทำตามข้อแนะนำของผู้แต่ง
หรือครูได้
ข้อดี : เข้าใจความหมายของคำและตีความได้
ข้อบกพร่อง : บางทีความคิดรวบยอดอาจยากเกินไปถึงแม้จะเป็นเรื่อง
ตอนสั้น ๆ เท่านั้น ซ้ำกันระหว่างการทำตามลำดับ
8. นักเรียนสามารถอ่านด้วยความเข้าใจ โดยที่อยู่ภายใต้คำแนะนำ แต่ไม่
สามารถนำทักษะที่ได้อื่นๆ ไปใช้ในสถานการณ์การเรียนรู้
ข้อดี : ความสามารถในการเข้าใจ ไม่ได้อยู่ภายใต้คำแนะนำ
ข้อบกพร่อง : ท่องปฏิบัติตามคำสั่งของครูอยู่เสมอ ไม่มีความสามารถในการ
การสร้างเป้าประสงค์ของตนเอง ไม่ให้ความสนใจต่อเรื่องที่
อ่าน

แบบทดสอบที่ใช้ในการวินิจฉัยทักษะการอ่าน

ในการวัดและประเมินผลการอ่านของเด็กนั้น ประเทิน มหาจันทร์ (2523 :
247 -248) กล่าวว่า "จะต้องกระทำในระดับรวม ๆ ก่อน โดยต้องเริ่มทำในระดับ
ชั้นเรียนก่อนมาจึงทำในระดับกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย จนถึงการทำเป็นรายบุคคลเพื่อการ
วิเคราะห์ ค้นหารายละเอียดคนนำไปสู่การแก้ไขต่อไป ซึ่งการวัดในแต่ละระดับนี้กระทำ
โดยอาศัยจำนวนเด็กเป็นเกณฑ์" ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ระดับของการวัด

โดยนุหุที่การอ่านเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน ดังนั้นการวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน จึงจำเป็นต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา กระทำเป็นระยะ ๆ จะทำให้ทั้งครูและเด็กได้ทราบความก้าวหน้าของตน ครูจะทราบว่าการสอนของตนดีหรือไม่ เด็กก้าวหน้าไปเพียงใด มีความบกพร่องด้านใด ทางด้านตัวเด็กนั้นจะไดทราบความก้าวหน้า และความบกพร่องของตนเอง อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข การอ่านของตนให้ดีขึ้น

สำหรับแบบทดสอบที่ใช้ในการวินิจฉัยทักษะการอ่านนั้น Welson (1972 : 86 -91) ได้แบ่งรูปแบบของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบเพื่อวินิจฉัยทักษะการอ่านไว้ 3 รูปแบบคือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test)
2. แบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว
(Prepared Informal Inventories)
3. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง
(Teacher -Made Informal Inventories)

แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests)

แบบทดสอบมาตรฐานเป็นข้อสอบอย่างมีแบบแผนใช้วัดเกี่ยวกับเรื่องการอ่าน คำศัพท์ และความเข้าใจ ซึ่งในต่างประเทศมีใช้กันอย่างกว้างขวางได้แก่

- Iowa Test of Basic Skills
- California Reading Test
- Stanford Diagnostic Reading Test
- Metropolitan Reading Test
- Gates - Mac Ginitie Reading Test
- Stanford Achievement Battery
- Bond Balow -Hoyt Silent Reading Diagnostic Test
- Gray Oral Reading Test
- Gilmore Oral Reading Test
- Durrell Analysis of Reading Difficulty
- Spanche Diagnostic Scales
- The Doren Diagnostic Reading Test
- Gates Mc-Killop Reading Diagnostic Tests
- Durrell Analysis of Reading Difficulty และ
- Standard Reading Inventory

สำหรับในประเทศ แบบทดสอบการอ่านที่เป็นแบบทดสอบมาตรฐานยังมีน้อย ที่มีอยู่แล้วและใช้แพร่หลายได้แก่ แบบทดสอบภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของสำนักงานทดสอบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2513 ซึ่งขณะนี้กำลังปรับปรุงให้เป็นแบบทดสอบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และอีกฉบับหนึ่งเป็นแบบทดสอบภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สร้างโดยกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา แบบทดสอบการอ่านที่มีอยู่ส่วนใหญ่นี้จะเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัย

แบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว (Prepared Informal Inventories)

เป็นแบบทดสอบที่มีบริษัทหลายแห่งสร้างขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวินิจฉัยการอ่านของนักเรียน ที่ใช้กันมากในต่างประเทศ ได้แก่ Botel Reading Inventory จะวัดเกี่ยวกับ การจำคำศัพท์ คำตรงข้าม และการออกเสียงของคำ แบบทดสอบนี้มีประโยชน์ในการเลือกหนังสือให้เหมาะสมกับเด็ก และช่วยตัดสินใจว่าเด็กมีทักษะอะไร และต้องการทักษะอะไรเพิ่มเติม ข้อสอบที่เกี่ยวกับการจำคำจะแสดงให้เห็นว่าเด็กมีระดับการรู้คำอยู่ในระดับใด ข้อสอบเกี่ยวกับคำตรงข้ามจะแสดงให้เห็นว่าเด็กเข้าใจความหมายของคำเพียงใด และข้อสอบเกี่ยวกับเสียงของคำ จะแสดงให้เห็นว่าเด็กสามารถจำแนกเสียงของคำได้ก็เพียงใด ซึ่งจะส่งผลเกี่ยวข้องกับการอ่านของเด็ก ครูจะทราบข้อดีและข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน สำหรับแบบทดสอบชนิดนี้ในเมืองไทยยังไม่มียุติการสร้างขึ้น

แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher Made Informal Inventories)

เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดอย่างไม่เป็นแบบแผน ซึ่งครูสามารถสร้างแบบทดสอบขึ้นเอง เพื่อวัดความสามารถในการอ่านโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ครูตั้งใจจะสอน จะวัดก้านการจำคำศัพท์ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจเพื่อจับใจความ โครงสร้างของเครื่องมือนี้ต้องอาศัยความรู้ทั้งขบวนการอ่านและโครงสร้างของแบบทดสอบ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองมีข้อได้เปรียบกว่าแบบทดสอบชนิดอื่นก็คือ ครูสามารถสร้างแบบทดสอบได้ครอบคลุมเรื่องที่ครูจะสอน และเรื่องที่ต้องการวัดได้มากกว่า เพราะครูสามารถเลือกเรื่องที่จะอ่านได้เหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของเด็ก และสร้างคำถามซึ่งสามารถวัดพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง ประเทิน มหาพันธ์ (2523 : 249 - 250) กล่าวถึงคุณค่าของแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองว่า

...ช่วยให้ครูเข้าใจเด็กได้เป็นอันมากเกี่ยวกับการอ่าน ช่วยให้ครูได้ทราบความถนัดและความบกพร่องในการอ่านของเด็ก การที่ครูได้ทราบข้อมูลเช่นนี้ทำให้ครูสามารถปรับวิธีการสอนของตนได้อย่างเหมาะสม สามารถแบ่งกลุ่มของเด็กได้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก นอกจากนั้นยังช่วยให้ครูจัดทำวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม...

เมื่อครูต้องการทราบว่า เด็กมีความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด หรือมีความบกพร่องในการอ่านเพียงใด ครูได้จากการสังเกตพฤติกรรมในการอ่านของเด็ก เช่น มีความบกพร่องด้านการอ่านออกเสียงไม่ชัดเจน อ่านไม่ถูก ไม่เข้าใจความหมายออกเสียงเมื่ออ่านในใจ ทำท่าทางไม่ถูกต้อง อ่านแล้วไม่เข้าใจข้อความที่อ่าน และอีกหลาย ๆ ปัญหา การที่ครูจะทราบพฤติกรรมดังกล่าวได้ก็โดยให้เด็กอ่านข้อความที่ครูคัดเลือกมาให้อ่าน โดยครูเป็นผู้จัดทำแบบทดสอบควบคู่ไปกับการอ่านข้อความนั้น ๆ ควบคู่การใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งครูสามารถสร้างขึ้น เพื่อวัดข้อบกพร่อง หรือปัญหาการอ่านของนักเรียนแต่ละคน จะทำให้ครูทราบระดับความสามารถ และทราบปัญหาการอ่านของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

Burron and Claybaugh (1974 : 38 -49, 1977 : 51 - 64) ได้แนะนำให้ครูสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านขึ้นด้วยตนเอง (The Informal Reading Inventory) หรือเรียกว่แบบทดสอบ IRI เพื่อวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงและอ่านในใจ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่ครูสร้างขึ้นเอง
(The Informal Reading Inventory)

- ขั้นที่ 1 เลือกหนังสือซึ่งเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน และเนื้อหาความสอดคล้องกับหนังสือที่ครูจะใส่อ่านในชั้นเรียน
- ขั้นที่ 2 จากหนังสือที่เลือกมานั้น เลือกข้อความตอนสั้น ๆ มาใช้สำหรับอ่านออกเสียง และเลือกข้อความตอนสั้น ๆ อีกตอนหนึ่งไว้สำหรับการอ่านในใจ
- ขั้นที่ 3 ครูคัดลอกข้อความแต่ละตอนที่เลือกมาลงในกระดาษเท่ากับจำนวนนักเรียน ในห้องที่ต้องการจะทดสอบ เพื่อครูไว้ใช้สำหรับชี้ค้ำ หรือทำเครื่องหมายลงบนกระดาษที่คัดลอกมานี้ เมื่อนักเรียนอ่านผิด
- ขั้นที่ 4 สร้างคำถามสำหรับข้อความแต่ละตอน ประมาณตอนละ 5 -7 ข้อ (คำถามนั้นควรจะเป็นแบบคำถามให้คล้ายกับที่นักเรียนจะต้องตอบเวลาอยู่ในห้องเรียน)
- ขั้นที่ 5 ใ้ให้นักเรียนอ่านบทความตอนแรกโดยใช้วิธีการอ่านออกเสียง ครูทำเครื่องหมาย

หมายถึงในข้อความที่ออกมา แล้วถามคำถามท้ายข้อความ หลังจากนั้นจึงนับ
 คำที่นักเรียนอ่านออกเสียงผิด แล้วนับจำนวนข้อที่นักเรียนตอบคำถามถูก
 ต่อจากนั้นให้นักเรียนอ่านบทความตอนที่สองโดยการอ่านในใจ หลังจากนั้น
 จากนั้นครูถามคำถามซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน แล้วนับจำนวน
 ข้อที่นักเรียนตอบถูก

ขั้นที่ 6 นับจำนวนคำที่นักเรียนอ่านออกเสียงผิดแล้วนำไปหักออกจากจำนวนคำทั้งหมด
 ที่อยู่ในข้อความแรกนั้นจะได้คะแนนที่นักเรียนอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
 จากนั้นรวมคะแนนที่นักเรียนได้จากการตอบคำถามท้ายข้อความที่อ่าน
 ออกเสียง และคำถามที่มีอยู่ท้ายข้อความของการอ่านในใจ จะได้คะแนนของ
 ความเข้าใจ ข้อความที่อ่านทั้ง 2 ตอน

ขั้นที่ 7 หาร้อยละของความถูกต้องแม่นยำในการอ่าน

$$\frac{\text{การอ่านออกเสียง}}{\text{จำนวนคำที่อ่านได้ถูกต้อง}} = 90 \text{ ซึ่ง } = 90\%$$

(คำที่อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง)

จำนวนคำทั้งหมดในแต่ละบทความ

$$\begin{array}{r} \text{ตัวอย่างเช่น} \quad \frac{180}{200} = \frac{180}{200} = 0.90 = 90\% \text{ ความถูกต้องใน-} \\ \text{การอ่าน} \end{array}$$

ความเข้าใจข้อความที่อ่าน

$$\text{จำนวนข้อที่ตอบถูก} = \frac{\quad}{\quad}, \text{ ซึ่ง } = \frac{\quad}{\quad} \text{ เปอร์เซ็นต์}$$

จำนวนคำถามทั้งหมด

$$\text{ตัวอย่างเช่น} \quad \frac{13}{14} = \frac{13}{14} = 0.92857 = 92.857\%$$

$$\begin{array}{r} 12.2 \\ 80 \\ \underline{70} \\ 100 \\ \underline{98} \\ 20 \end{array}$$

คือตอบคำถามได้ถูกต้อง 96 %

เกณฑ์ระดับการอ่านออกเสียงคำ และความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ระดับ	การอ่านออกเสียงคำ (อ่านออกเสียง)	ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน (อ่านออกเสียงและอ่านในใจ)
ระดับอ่านได้คล่อง (ช่วยตัวเองได้)	98 %	90 %
ระดับอ่านได้พอใช้ (ครูทองสอน)	95 %	75 %
ระดับค้ำข้องใจ (ครูทองช่วยเหลือ)	90 %	50 %

ระดับการอ่านได้คล่อง เป็นระดับขั้นที่นักเรียนมีอิสระในการอ่านโดยไม่ต้องพึ่งครู เป็นระดับสูงสุดของระดับการอ่าน โดยที่เด็กจะสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว อ่านได้อย่างสบายใจ นอกจากนี้ยังเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ระดับการอ่านในระดับสูงสุดนี้ เด็กจะสามารถอ่านหรือพูดได้อย่างน้อย ๆ 98 % และจะสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องถึง 90 % เป็นอย่างน้อย

ระดับการอ่านได้พอใช้ หรือครูทองสอน เป็นระดับรองจากระดับแรก ในระดับนี้เด็กจะสามารถอ่านหรือพูดได้อย่างน้อย 95 % ของคำที่อ่าน และจะสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง อย่างน้อย 75 % ในระดับนี้เด็กจะอ่านได้อย่างสบายใจ ไม่มีการตั้งเครียดในการอ่าน

ระดับค้ำข้องใจในการอ่าน เป็นระดับการอ่านที่ต่ำที่สุด ครูทองช่วยเหลือ เด็กจะอ่านได้อย่างตะกุกตะกัก และจะแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ให้เห็นว่าเขาไม่สบายใจ ไม่อยากอ่าน และมีความค้ำข้องใจในการอ่าน อ่านอย่างสับสนออกมาให้เห็น เมื่อเด็กพูดหรืออ่านคำที่เลือกมาได้ไม่ถึง 95 % และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้ไม่ถึง 75 % เด็กจะอยู่ในระดับซึ่งมีความค้ำข้องใจในการอ่านอย่างมาก จะพูดหรืออ่านคำได้ไม่ถึง 90 % และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้ไม่ถึง 50 %

สำหรับการสำรวจความบกพร่องในการอ่านออกเสียงของนักเรียนนั้น ในขณะที่นักเรียนอ่านแบบทดสอบการอ่านออกเสียง ครูจะต้องมีเกณฑ์ในการบันทึกเพื่อสำรวจประเภทของปัญหาการอ่านออกเสียงผิด ซึ่ง มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (เอกสารประกอบคำบรรยาย : 1 -3) ได้ให้เกณฑ์การบันทึก ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบันทึกการอ่านออกเสียงผิดของ มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์

ประเภทของการอ่านผิด	เครื่องหมายที่ใช้	คำที่ให้อ่าน	คำที่อ่านผิด	การบันทึก
1. การใช้คำอื่นแทน	—	พฤษภาคม	พฤศจิกายน	พฤศจิกายน ~~พฤษภาคม~~
2. การอ่านออกเสียงผิด	/			
2.1 พยัญชนะ		เรือ	เรือ	เรือ ~~เรือ~~
2.2 สระ		ยาช	โ	โย ~~ยาช~~
2.3 วรรณยุกต์		เมือก	เมือก	เมือก ~~เมือก~~
3. การสอดแทรกเข้าไป	Λ	หกกลม	หก-คะ-ลม	หก หกกลม
4. การเว้นอ่าน	○	มะละกอ	มะกอ	มะละกอ
5. การอ่านซ้ำ	~	ส่วนมาก	ส่วนส่วนมาก	ส่วนมาก
6. การลั้งใจ	✓	สี่เขียว	สี่..เขียว	สี่เขียว
7. การอ่านโดยผู้ทดสอบ	✓✓	ศักดิ์สิทธิ์	.....	ศักดิ์สิทธิ์
8. การไม่ได้คำนึงถึงการเว้นวรรคตอน	X	ตุ๊ก ผลไม้	ตุ๊กผลไม้	ตุ๊ก ^x ผลไม้

คำอธิบายชนิดของการอ่านผิด (Types of Errors)

มนิรัตน์ สุกโชติรัตน์ (เอกสารประกอบคำบรรยาย : 3) อธิบายไว้
ดังนี้

1. การใช้คำอื่นแทน (Substitution) คือ การอ่านคำที่ท่องอ่าน เป็นคำอีกคำหนึ่งซึ่งเป็นคำที่มีความหมาย
2. การอ่านออกเสียงผิด (Mispronunciation) คือ การอ่านออกเสียงคำผิดไปจากคำที่ควรอ่านถูกต้อง แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ
  - 2.1 อ่านเสียงพยัญชนะผิด (Consonants)
  - 2.2 อ่านเสียงสระผิด (Vowels)
  - 2.3 อ่านเสียงวรรณยุกต์ผิด (Tones)
3. การสอดแทรกเข้าไป (Insertion) คือ การอ่านเพิ่มคำหรือ พยางค์เข้าไปในระหว่างคำหรือพยางค์
4. การเว้นอ่าน (Omission) คือ การอ่านข้ามคำหรือไม่ได้อ่านพยางค์ ที่จะต้องอ่านในคำ
5. การอ่านซ้ำ (Repetition) คือ การอ่านคำหรือพยางค์ซ้ำ ๆ ซาก ๆ มากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป
6. การแสดงความลังเลใจ (Hesitation) คือ ในช่วงเวลาที่อ่าน แสดงความไม่แน่ใจในการอ่านคำนั้น ๆ อาจหยุดขงกัหรือแสดงสีหน้างงสนเท่ห์
7. คำที่ออกเสียงโดยผู้ทดสอบ (Word Pronounced by Examiner) คือ คำที่ผู้อ่านไม่สามารถอ่านได้ ผู้ทดสอบท่องอ่านให้ฟัง
8. การไม่ไต่คำนึงถึงการเว้นวรรคตอน (Disregard of Punctuation) คือ การอ่านติดต่อกันไปเลย โดยมิไต่คำนึงถึงการเว้นวรรคตอน

แบบตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงและอ่านในใจ

เมื่อทดสอบด้วยการให้นักเรียนอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจ ครูควรบันทึก
ผลของการอ่านไว้ในแบบตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงและอ่านในใจ
เพื่อสำรวจข้อบกพร่องในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน มนิรัตน์ สุกโชติรัตน์ (เอก-
สารประกอบคำบรรยาย : 3 -7) ได้สร้างแบบตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่าน
ออกเสียงและอ่านในใจไว้ดังนี้

แบบตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงและอ่านในใจ
(A Composite List of Oral and Silent Reading Deficiencies)

1. ลักษณะนิสัยการอ่านอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (Inefficient Reading Habits)
  - 1.1 ใช้นิ้วชี้ตามคำที่อ่าน (Habits of Pointing)
  - 1.2 ลักษณะทางกาย (Physical Habits)
    - ก. สายตา (Vision)
    - ข. การได้ยิน (Hearing)
    - ค. การควบคุมเสียงและการออกเสียงพูด (Voice and speech control)
    - ง. อาการเคลื่อนไหวของร่างกายที่แสดงความตึงเครียด (Body Movements Showing Tension)
  - 1.3 การวางหนังสือห่างจากตา (Position of Books Relation to Eyes)
  - 1.4 การวางท่าทางขณะอ่าน (Body Position)
2. การอ่านไม่คล่อง (Fluency in Reading)
  - 2.1 อ่านเป็นคำคำ (Word -by Word Reading)
  - 2.2 อ่านผู้ควรรวบคตอน (Inadequate Phrasing)
  - 2.3 อ่านซ้ำไปซ้ำมาจนเป็นนิสัย (Habitual Repetitions)
  - 2.4 ละเลยเครื่องหมายวรรคตอน (Disregard of Punctuation)
  - 2.5 รีบเร่งอ่านเร็วเกินไป (Attempting to Read too Fast)
  - 2.6 อ่านอย่างเดลัดโด (Dawdling over Reading Materials)
3. การจำคำได้และการวิเคราะห์คำ (Word Recognition -Word Analysis)
  - 3.1 ขาดความรู้คำศัพท์พื้นฐาน (Lack of Basic Sight Vocabulary)
  - 3.2 การอ่านคำง่าย ๆ ผิด (Errors on easy Words)
  - 3.3 การไม่สามารถใช้เนอความแวดล้อมในการเดาคำความหมายของคำที่ไม่รู้จัก (Failure to use Context Clues)
  - 3.4 เมื่อเห็นคำแล้ววิเคราะห์คำได้ไม่ถูกต้อง (Ineffective Visual Analysis of Words)
  - 3.5 ความรู้ไม่เพียงพอเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการใช้สายตา โครงสร้างของภาษาและระบบเสียงของภาษานั้น (Ineffective Knowledge of Visual, Structural, and Phonetic Elements)

- 3.6 การอ่านโดยวิเคราะห์คำจนเกินไป (Over Analytical Reading)
  - ก. วิเคราะห์คำที่รู้จักแล้ว (Analyzes Known Words)
  - ข. แยกคำออกเป็นส่วน ๆ มากไป (Breaks Words into too many Parts)
  - ค. ใช้วิธีสะกดคำ (Uses a Spelling Attack)
- 3.7 ไม่สามารถอ่านคำสามัญ (Unable to Attack Common Words)
- 3.8 ไม่สามารถหาความหมายของคำ (Fails to Get Word Meanings)

4. ทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehension Skills)

- 4.1 ไม่สามารถเก็บใจความสำคัญ (Main Ideas)
- 4.2 ไม่สามารถเก็บรายละเอียดที่สำคัญ (Important Details)
- 4.3 ไม่สามารถขยายความคิดจากสิ่งที่อ่าน (Inability to Reproduce Thought)
- 4.4 ไม่สามารถดึงความเห้น (Inability to Make Inferences)
- 4.5 ไม่สามารถอ่านแบบขม ๆ ไป (Inability to Skim)
- 4.6 ไม่สามารถอ่านแล้ววางโครงเรื่องได้ (Inability to Outline)
- 4.7 ไม่สามารถปรับอัตราการความเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับชนิดต่าง ๆ ของการอ่านทำความเข้าใจ (Inability to Adjust Rate to Different Types of Comprehensions)
- 4.8 ไม่สามารถอภิปรายเรื่องที่อ่าน (Inability to Discuss Reading,)
- 4.9 อ่านแล้วไม่สามารถคิดให้อีกสิ่ง (Inability to Thinking)
- 4.10 ไม่สามารถตั้งหัวเรื่อง (Inability to Organize Topics)
- 4.11 ไม่เข้าใจการจัดย่อหน้า (Lack of Sense of Paragraph Organization)
- 4.12 ไม่สามารถแบ่งวรรคตอนที่ถูกต้อง (Lack of Phrasing Ability)
- 4.13 ไม่ใคร่เข้าใจความหมายของประโยค (Insufficient Sentence Senses)
- 4.14 ขาดประสบการณ์ที่จะเข้าใจเรื่องที่อ่าน (Insufficient Experience to Understand Reading Selection)
- 4.15 ไม่สามารถใช้ดัชนี (Inability to use Index)
- 4.16 ขาดทักษะในการใช้พจนานุกรม (Lack of Skill in use of Dictionary)
- 4.17 ไม่สามารถเรียงลำดับตามตัวอักษร (Inability to Alphabetine)

5. ทักษะในการอ่าน (Reading Attitude)
  - 5.1 หลุดลอยในการอ่าน (An Aversion toward Reading)
  - 5.2 ไม่สนใจหนังสือ อ่านเฉพาะเมื่อถูกสั่งให้อ่าน ไม่อ่านเอง
(Indifference to books Read as Directed, not on own)
  - 5.3 ขว่งความตั้งใจ (ในการอ่าน) สั้น (Short Attention Span)
  - 5.4 ขาดสมาธิ (Easily Distracted)
6. ลักษณะนิสัยการอ่านที่ไม่จำเป็น (Extra Reading Habits)
  - 6.1 อ่านมีเสียงโดยไม่จำเป็น (Unnecessary Vocalization)
  - 6.2 อ่านโดยคำนึงถึงเครื่องหมายมากเกินไป (Overdependence on Markers)
  - 6.3 ทำปากขมุบขมิบเวลาอ่านในใจ (Lip Movements in Silent Reading)
  - 6.4 อ่านเสียงผิดปกติ (Unnatural Voice)
  - 6.5 ตาเคลื่อนไหวไม่สม่ำเสมอ (Irregular eye Movements)
  - 6.6 ศีรษะเคลื่อนไหวในขณะที่อ่าน (Head Movements)
7. ขอบกพร่องชนิดอื่น ๆ ในการอ่าน (Other Types of Reading Difficiencies)
  - 7.1 ไม่สามารถแยกแยะเสียง (No Ear for Sound)
  - 7.2 อ่านข้ามบางส่วนของประโยค (Omitting Portions of Sentences)
  - 7.3 ต้องอาศัยผู้อื่นอ่านออกเสียงคำในหนังสือ (Dependency on Others to Words)
  - 7.4 จำคำที่มีความหมายคล้ายกันไม่ใคร่ได้ (Poor Word Recognition to Words Similar in Meaning)
  - 7.5 มีอาการเพื่อยตา สังเกตได้จากการทำหน้าบ่น ทำตาหนี ขยี้ตา
(Eye Strain, Evidenced by Frowning, Squinting, Rubbing Eyes)
  - 7.6 ลักษณะนิสัยการศึกษาหาความรู้ไม่ได้ดีนัก (Poor Work Study Habits)
  - 7.7 ไม่สามารถแสดงความรู้สึกหรือจับความรู้สึก (Inability to Express or Sense Feeling)

แบบทดสอบแบบ (Cloze -Test)

แบบทดสอบ Cloze -Test เป็นแบบทดสอบอีกชนิดหนึ่งที่ครูสามารถสร้างขึ้นเองได้ เพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนว่ามีความสามารถสูง ปานกลาง

หรือคำเพียงใด แต่แบบทดสอบชนิดนี้มีความจำกัดตรงที่ไม่สามารถวัดการอ่านออกเสียง
ได้ Burrton and Claybaugh (1974 : 50 -51) ได้เสนอขั้นตอนการสร้าง
แบบทดสอบ Cloze - Test ไว้ดังนี้

การสร้างแบบทดสอบแบบ Cloze -Test

ขั้นที่ 1 เลือกเรื่องที่จะอ่านให้มีข้อความเหมาะสมกับระดับเด็ก จากหนังสือ
หลาย ๆ เล่มที่จะใช้สอน โดยเลือกข้อความประมาณ 520 คำ

ขั้นที่ 2 ในข้อความ 520 คำนั้นจะตัดคำเพื่อเว้นช่องว่างไว้ให้เต็มทุก 10
คำ จนกระทั่งได้ช่องว่างประมาณ 50 ช่อง ซึ่งเส้นใต้ ลงในช่องว่างแทนคำโดยให้
แต่ละเส้นมีความยาวเท่ากัน มีเพียงประโยคแรกเท่านั้นที่ไม่ต้องเว้นช่องว่าง

ขั้นที่ 3 ขอกนักเรียนให้เติมคำที่ขาดหายไปลงในช่องว่าง โดยไม่มีการ
กำหนดคำให้ ไม่มีการจำกัดเวลาในการทำ นักเรียนแต่ละคนสามารถทำแบบทดสอบ
โดยใช้เวลาอย่างเพียงพอ จนกว่าจะทำแบบทดสอบเสร็จ

ขั้นที่ 4 นับจำนวนคำที่เด็กเติมลงในช่องว่างได้ถูกต้องตรงตามข้อความที่
ครูคัดเลือกมา เด็กที่สะกดคำผิด จะไม่ถือว่าตอบผิด และจะไม่นับคำที่มีความหมาย
เหมือนกันว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 คัดคะแนนคำที่เติมถูกต้องเป็นคำร้อยละ

ขั้นที่ 6 เปรียบเทียบคำร้อยละที่เด็กตอบถูกต้อง กับคำร้อยละมาตรฐานของ
แต่ละระดับความสามารถ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์ระดับความสามารถในการอ่าน

ระดับความสามารถในการอ่าน	ความถูกต้องในการเติมคำที่เว้นว่างไว้ในข้อความที่กำหนด
ระดับอ่านได้คล่อง (ช่วยตัวเองได้)	มากกว่า 57 %
ระดับอ่านได้พอใช้ (ครูท้วงสอน)	44-57 %
ระดับคับข้องใจ (ครูท้วงช่วยเหลือ)	ต่ำกว่า 44 %

เด็กที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับช่วยตัวเองได้ คือเด็กที่สามารถอ่านจับใจความได้ทีละย่อหน้า และสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านเป็นอย่างดีในระดับชั้นของตน เด็กจะทำได้ 57 % ขึ้นไป

เด็กที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับครูท้วงสอน เป็นเด็กส่วนใหญ่ในชั้นเรียน สามารถอ่านหนังสือที่มีความยากเหมาะสมกับระดับชั้นเรียนของตน เมื่อครูแนะนำ หรือสอนให้ เด็กเหล่านี้จะไม่มีปัญหาในการอ่านจับใจความนัก จะทำได้อยู่ในระหว่าง 44 - 57 %

ส่วนเด็กที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับที่ครูท้วงช่วยเหลือ นั้นเป็นเด็กที่เกิดความคับข้องใจในขณะที่อ่าน เพราะไม่สามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว และไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้โดยตลอด เด็กประเภทนี้ต้องการความช่วยเหลืออย่างรีบด่วนจากครูผู้สอน มิฉะนั้นความคับข้องใจดังกล่าวจะนำไปสู่ภาวะการขี้ขลาด ก้าวร้าว ไม่ยอมเรียนหรือเกิดปัญหาอื่น ๆ ในภายหลัง เด็กจะทำได้ต่ำกว่า 44 %

สำหรับในประเทศไทย ได้มีผู้นำแนวการสร้างแบบทดสอบ Cloze - Test มาใช้ศึกษากับเด็กมัธยมศึกษาคือ กัลยา กาญจนภรณ์ (2517 : 46 -47) ซึ่งวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีโคลซแบบเติมคำและแบบเลือกตอบในการอ่านเอาเรื่องภาษาไทย โดยผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบโคลซ (Cloze Procedure) เพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านโดยการตัดคำ หรือเว้นคำเป็นจังหวะสม่ำเสมอเหมือนการเติมคำ คืออาศัยการ

ระลึกได้ และผู้วิจัยได้ตัดคำออกทุกคำที่ 7 โดยเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้อ่านเติมคำให้ตรงกับคำเดิม ถ้าผู้อ่านสามารถเติมคำได้ตรงกับคำเดิมก็แสดงว่ามีความเข้าใจข้อความที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า วิธีโคลสเป็นที่ยอมรับว่าใช้วัดความเข้าใจในการอ่านได้ดี เพราะสามารถจำแนกความเข้าใจในการอ่านเอา เรื่องภาษาไทยของนักเรียนไทยทุกระดับชั้น

ในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 สิริวิมล วิริยะสิริพันธ์ (รายงานประกอบการเรียนวิชาการสอนอ่านในระดับประถมศึกษา 2523) ได้ทดลองสร้างแบบทดสอบ Cloze - Test ตามขั้นตอนดังกล่าวแล้วข้างต้น และนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจะขอมาเป็นตัวอย่างให้เห็นลักษณะของแบบทดสอบ Cloze - Test ดังนี้

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เช้าวันหนึ่ง ก่อนไปโรงเรียน อารี คาราและวิชาออกไปเดินเล่นที่หน้าบ้าน วิชาชี้ให้ _____ ที่คูคลองอา _____ แล้วพูดว่า "คู _____ ทัศนียภาพ _____ เงยหน้า _____ มัน _____ กว่าลมพระราว _____ นึกเดียว" "ที่ไหนใด" _____ วิชาพูด "คูรอบ _____ คูองทัศนียภาพ _____ ใหญ่มาก ใหญ่กว่า _____ ของเราหลายเท่า" _____ ชาถามต่อไป _____ ถ้าเช่นนั้น ทำไม _____ เราจึงเห็นมัน _____ ขนาดเล็กละครับ" _____ วิชาชี้ให้ _____ วิชาเห็นขนาดใหญ่ _____ หนึ่งแล้วหยิบขึ้น _____ ข้างออกไปไกล _____ "น้องบอกพี่ _____ ตอนนั้นเห็น _____ เท่าเดิมหรือเปล่า" _____ วิชาถามวิชาพูดว่า "เล็กน้อยกว่า _____ มากครับ" อารี _____ สอนน้องว่า "คู _____ ทัศนียภาพ _____ ความจริงแล้วมัน _____ ขนาดใหญ่มาก แต่ _____ คูองทัศนียภาพ _____ จากโลกมาก เรา _____ มองเห็นมันมี _____ เล็ก คูองจันทร์ก็ _____ กัน เรามองเห็น _____ จันท์มี _____ ขนาดใหญ่ _____ มีแสงสว่างกว่า _____ ความมาก เรามอง _____ คูองจันทร์ใหญ่กว่า _____ คูองจันทร์อยู่ไกล _____ ของเรามากกว่า _____ คาว" อารีพูด _____ ไปว่า "คูองอา _____ จำเป็นที่ _____ แสงทัศนียภาพ _____ พืชเติบโต ถ้า _____ มีแสงทัศนียภาพ _____ จะตาย ทรูเคย _____ ที่เอาต้น _____ ใส่ตู้ แล้วรด _____ ทุกวัน โดยไม่ _____ มันออกจากตู้

_____ คน ไม่นั้น เทียบ _____ ใบร่วง แล้วใน _____ สุตมันก็ตาย

ทำถูก _____ คำ

คิดเป็นร้อยละ _____

ระดับ _____

ในเรื่องการสร้างแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยทักษะทางการอ่านแบบอื่น ๆ นั้น รัตนา ประเสริฐสม (2514 : 75 -76) ได้นำแบบทดสอบจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ (Illinois Tests of Psycholinguistic Abilities) หรือ ITPA มาสร้างเป็นแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยความสามารถทางการอ่าน 10 ฉบับ ไซท์กับเด็กชั้นประถมปีที่ 4 พบว่า แบบทดสอบสามารถวัดความสามารถทางจิตวิทยา-ภาษาศาสตร์ได้ตรงตามทฤษฎีของ ITPA และยังเสนอแนะให้นำแบบทดสอบ ITPA ไปใช้ทดสอบเด็กตั้งแต่แรกเรียน เพื่อหาจุดบกพร่องในขบวนการเรียนรู้ของเด็กใน ชั้นอนุบาล เป็นการป้องกันปัญหาเด็กอ่านไม่ได้ หรือมีความสามารถทางการอ่านต่ำ

สุจินดา สุปารว (2524 : 98) ได้สร้างแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยทักษะใน การอ่านภาษาไทยด้านการรู้จักคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ว่า แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยทักษะในการอ่านภาษาไทยด้าน การรู้จักคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นข้อสอบค่อนข้างง่าย มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 0.0 ขึ้นไปทุกข้อ และแบบทดสอบทุกฉบับให้ค่าความเชื่อมั่นและความแม่นยำสูง ซึ่งสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในการทดสอบเพื่อค้นหาความบกพร่องในทักษะการอ่านภาษาไทย ด้านการรู้จักคำของนักเรียน แต่ไม่สามารถวินิจฉัยด้านอื่น ๆ ได้ เช่น ด้านคำศัพท์ หรือความเข้าใจในการอ่าน จึงไม่สามารถนำไปใช้ในจุดประสงค์อื่น